

Dosarul nr. 2r-125/24
2-20053972-01-2r-12032024

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud: M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Pavel Gore,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Melnic împotriva lui Pavel Gore, intervenient accesoriu Iurie Donic cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen de declarare a apelului depusă de avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Pavel Gore, și s-a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Pavel Gore împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 21 mai 2020, Serghei Melnic a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pavel Gore, intervenient accesoriu Iurie Donic cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Serghei. S-a încasat de la Pavel Gore, în beneficiul lui Serghei Melnic, suma în mărime de 48450 de lei, taxa de stat în mărime de 1453,50 de lei și cheltuieli pentru citarea publică în mărime de 430 de lei, iar în total suma în mărime de 50333,50 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de Melnic Serghei, s-a respins ca neîntemeiată.

La 21 septembrie 2023, avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Pavel Gore, a declarat apel împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen, admiterea acestuia cu casarea hotărârii primei instanțe (f.d.190).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de avocatul Vitalie Russu, în interesele lui Pavel Gore, cu

privire la repunerea în termen a cererii de apel împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a restituit avocatului Vitalie Russu, care acționează în interesele lui Pavel Gore, cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d.202/206).

La 01 februarie 2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, avocatul Vitalie Russu, acționând în numele și interesele lui Pavel Gore, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii recurate, cu emiterea unei noi decizii judecătorești privind trimiterea cauzei civile la rejudecare în legătură cu lipsa dovezii citării legale a intervenientului accesoriu, lipsa expedierii de către prima instanță a dispozitivului hotărârii judecătorești.

În motivarea recursului a ținut să menționeze faptul că, instanța de judecată, din momentul soluționării unui litigiu, prin care s-a expus printr-un act judecătoresc, are obligațiunea procesuală de a expedia părților litigioase dispozitivul hotărârii, ca partea să i-a cunoștință, pentru a-și exercita drepturile sale consfințite de procedura civilă, și a o contesta în termenul prevăzut de lege.

A mai invocat că, la materialele cauzei civile lipsește dovada expedierii în adresa participanților la proces a dispozitivul hotărârii judecătorești, ceea ce în mod evident a dus la imposibilitatea părților de a-și exercita drepturile sale, la caz, contestarea hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Din aceste considerente, a menționat că termenul prevăzut de lege pentru a contesta un act judecătoresc, a fost omis de către recurentul/apelantul din culpa sau neexercitarea corespunzătoare a normelor procesuale a instanței de judecată, și anume prin neexpedierea actului de dispoziție judecătoresc.

Drept urmare a considerat că, încheierea instanței de judecată, este una neîntemeiată nefondată, emisă cu încălcări fundamentale a normelor procedurale civile, cât și a Convenției Europene pentru Drepturile Omului, prin limitare dreptul în mod direct a recurentul (apelantul) la justiție și la un proces echitabil, ceea ce este o încălcare fundamentală și contravine în mod evident art. 6 din CEDO.

La 12 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa participanților la proces, copia recursului declarat de către avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Pavel Gore, împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, pentru cunoștință (f.d. 222).

Însă, până la data examinării recursului, participanți la proces în ordine de recurs, nu au făcut uz de dreptul procedural de a depune referințe referitor la argumentele recursului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea recurată la 08 noiembrie 2023 (f.d.202/206).

Potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.9272 din 27 noiembrie 2023 (f.d.207), rezultă că Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal a

expediat în adresa participanților la proces copia încheierii recurate, însă, la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să probeze confirmarea recepționării acestora de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 01 februarie 2024, de către avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Pavel Gore, împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră ca fiind depus în termen, drept urmare decede necesitatea expunerii în privința solicitării recurentului privind repunerea în termen a recursului.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale aplicabile la caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Pavel Gore, este neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În sensul art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului

de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

La caz, Completul de judecată stabilește că, prima instanța a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Melnic împotriva lui Pavel Gore, cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost emis la 19 mai 2023, fiind publicat pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la data de 26 mai 2023.

La 21 septembrie 2023, avocatul Vitalie Russu în numele și interesele apelantului Pavel Gore, a depus apel solicitând repunerea în termen, admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond (f.d.190/191).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Pavel Gore cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a restituit avocatului Vitalie Russu, care acționează în interesele lui Pavel Gore, cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că, a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În argumentarea soluției sale, instanța de apel a reținut că cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului legal de declarare a apelului, iar actele cauzei denotă că apelantul a cunoscut despre existența litigiului, motiv din care cererea de repunere în termen este una neîntemeiată. Or, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Pavel Gore în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 19 mai 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 20 mai 2023, ultima zi a termenului fiind data de 18 iunie 2023 (zi de duminică). Însă, ținând cont de prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de

procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare, la caz, 19 iunie 2023 (zi de luni).

Din materialele cauzei se atestă că, prin încheierea din 20 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat în procedura contencioasă cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Melnic împotriva lui Pavel Gore, cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a stabilit pentru părțile în proces data ședinței de soluționare amiabilă a litigiului pentru 16 septembrie 2020, ora 11.00, în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu sediul mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 162, bir. 313, et.3 (f.d.45).

În continuare rezultă că, pentru ședințele de judecată din 10 noiembrie 2022 ora 14:00, din 03 februarie 2021 ora 09:00, din 15 aprilie 2021 ora 10:00, din 20 iulie 2021 ora 10:30, din 18 noiembrie 2021 ora 09:30, pârâtului Pavel Gore i-au fost expediate citații la adresa de domiciliu str. XX. XXXXX nr.XX, ap.XX, din mun. XXXX, însă, corespondența de fiecare dată a fost returnată instanței de judecată cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f.d. 34/35; 42; 47; 55/56; 100/101;).

Așa fiind, prima instanță în scopul asigurării unui proces echitabil, în conformitate cu prevederile art.108 din Codul de procedură civilă, a dispus citarea publică a pârâtului Pavel Gore pentru data de 22 februarie 2022, ora 09:30, prin intermediul ziarului din 18 ianuarie 2022 (f.d.110).

Totodată, din înscrisurile cauzei se constată că, Pavel Gore a recepționat citația pentru ședința de judecată din data de 27 aprilie 2023, ora 12:30, prin care a fost înștiințat că în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu sediul mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 162, bir. 508, et.5, va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată depusă de Serghei Melnic împotriva lui Pavel Gore, intervenient accesoriu Iurie Donic cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, la data de 24 februarie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr. DSXXXXXXXXAS, anexat la actele cauzei (f.d.163).

Potrivit informației publicate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la compartimentul „Servicii on-line, Track&Trace”, corespondența destinată lui Pavel Gore i-a fost livrată la 24 februarie 2023.

Relevanță speței prezintă prevederile art. 102 alin. (4)¹ din Codul de procedură civilă, care stabilește în mod expres că participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, nu poate fi considerat ca fiind plauzibil argumentul invocat de avocatul Vitalie Russu, care acționează în numele și interesele lui Pavel Gore, în cererea de repunere în termen, precum că, pârâtul nu a cunoscut despre existența litigiului or, acestea se combat prin starea de fapt descrisă mai sus.

Sub un alt aspect, Completul de judecată notează că în cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, avocatul Vitalie Russu, care acționează în numele și interesele lui Pavel Gore nu a indicat în mod exact momentul și circumstanțele în care a aflat sau trebuia să afle despre emiterea hotărârii instanței de fond, sarcină care îi revine conform art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Or, potrivit prevederilor art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la

acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Corespunzător, lipsa clarificării din partea avocatului Vitalie Russu, care acționează în numele și interesele lui Pavel Gore a aspectelor date, care sunt esențiale pentru determinarea momentului din care începe să curgă termenul de 30 de zile pentru repunerea în termenul legal de atac, nu poate fi imputată instanței de judecată, în condițiile în care repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate, fapte ce nu au fost probate în prezentul raport material litigios.

În contextul dat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste reținerile instanței de apel, precum că argumentele de repunere în termen sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării actului judecătoresc.

Cu referire la criticile invocate în cererea de recurs precum că, prima instanță a examinat cauza în lipsa dovezii citării legale a intervenientul accesoriu Iuire Donic, care aproximativ de 4-5 ani ar fi plecat peste hotarele țării, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate, deoarece avocatul Vitalie Russu acționează dar în interesele lui Pavel Gore, dar nu și în interesele intervenientului accesoriu.

Raportând normele legale citate supra la circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 08 noiembrie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Pavel Gore împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții;

oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar, argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu articolele 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Pavel Gore.

Se menține încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Melnic împotriva lui Pavel Gore, intervenient accesoriu Iurie Donic cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi